

Aluehallitus 09.02.2026

Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen sekä 33 muun valtuutetun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien mielenterveyskuntoutujien fyysisten terveystarkastusten toteutumista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Strömberg Juha-Pekka

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa hoito painottuu mielenterveyshäiriöiden ja päihdesairauksien hoitoon, asiakkaan voimavarojen tukemiseen sekä psyykkisen voinnin parantamiseen. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaiden somaattista terveyttä hoidetaan pääosin terveysasemien vastaanottopalveluissa hoidon tarpeen arvioinnin perusteella, eikä systemaattista mielenterveyskuntoutujien terveystarkastusmallia ole käytössä. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ja terveysasematoiminnan välisiä hoitopolkuja kuitenkin kehitetään aktiivisesti. Tavoitteena on, että sekä terveysasemien että mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaiden somaattiset ja psyykkiset riskitekijät, oireet ja sairaudet tunnistetaan ja hoidetaan oikea-aikaisesti.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa toteutetaan kuluvana vuonna hanke, jossa mielenterveys- ja päihdepalvelujen sairaanhoitaja työskentelee terveysaseman laajan aukioloajan kiirevastaanotolla. Tavoitteena on tunnistaa somaattisten vaivojen takia kiirevastaanotolle hakeutuneista potilaista mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivät potilaat ja ohjata heidät nopeammin tarkoituksenmukaisiin mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ja terveysasematoiminnan välille rakentuu hankkeen kautta uusi yhteistyöväylä, jonka tavoitteena on myös vahvistaa

terveysasemien henkilöstön osaamista mielenterveys- ja päihdeongelmien tunnistamisessa, puheeksi ottamisessa ja hoidossa.

Terveysasematoiminnan voimavaroja on vahvistettu vuoden 2026 talousarviossa. Omalääkärimallin laajenemisen myötä hoidon jatkuvuus paranee, jolloin myös mielenterveys- ja päihdeongelmien tunnistaminen ja hoito tehostuvat. Hyvä hoidon jatkuvuus parantaa niin somaattisten kuin psyykkisten riskitekijöiden ja sairauksien hoidon laatua.

Yksi yhteisten sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2026 toiminnallisista panostuksista on työttömien terveystarkastusten lisääminen. Työttömien terveystarkastusten järjestäminen ja johtaminen keskitetään aikuisten sosiaalipalvelujen työllistymistä edistävien palvelujen palveluyksikköön. Tavoitteena on luoda työttömien terveystarkastusten palvelupolku, jossa huomioidaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarpeessa olevien työttömien asiakkaiden tehokas ohjaaminen mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan palveluihin.

Vuoden 2026 aikana hyvinvointialueen terveystaloudessa siirrytään käyttämään yhteistä potilastietojärjestelmää. Yhden yhteisen potilastietojärjestelmän käyttö nopeuttaa tiedonvaihtoa ja sujuvoittaa asiakkaiden ohjaamista oikeisiin palveluihin.

Yhteenveto

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ja terveysasematoiminnan välisiä hoitopolkuja kehitetään aktiivisesti. Sekä terveysasemien että mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaiden somaattiset ja psyykkiset riskitekijät, oireet ja sairaudet tulee tunnistaa ja hoitaa oikea-aikaisesti. Hoidon jatkuvuuden paraneminen terveysasemapalveluissa parantaa myös mielenterveys- ja päihdeongelmien hoidon laatua.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Laine sekä 33 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aluehallitukselle kysymyksen koskien mielenterveyskuntoutujien fyysisten terveystarkastusten toteutumista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Aluehallitukselle osoitetussa kysymyksessä kysytään, miten mielenterveyskuntoutujien terveystarkastukset toteutuvat tällä hetkellä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella, mitä mahdollista kehitettävää toteutumisessa on ja miten siihen voitaisiin vastata esimerkiksi omalääkärimallin avulla.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuutettu Laineen aluehallitukselle osoittama kysymys koskien mielenterveyskuntoutujien fyysisten terveystarkastusten toteutumista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja, palvelulinjajohtaja, mielenterveys- ja päihdepalvelut

Päätöshistoria